

Равният достъп до образование минава през десегрегацията

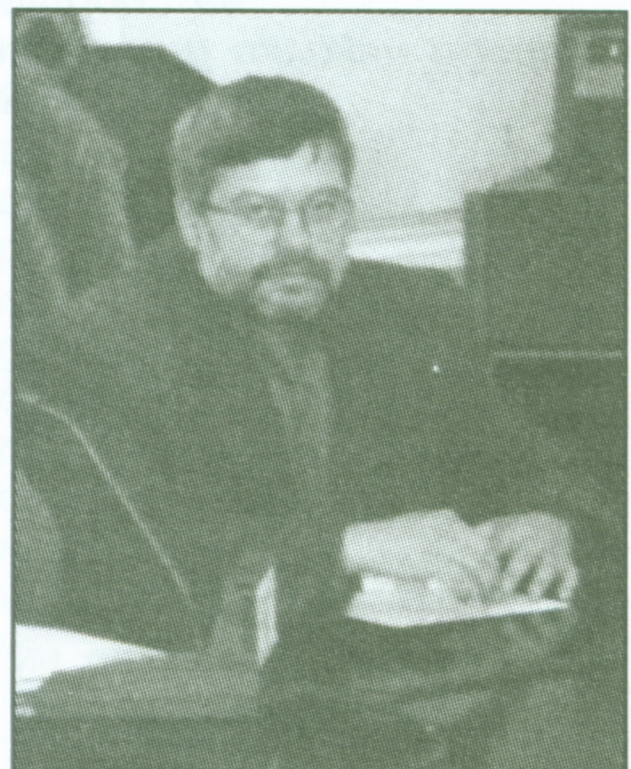
Вече имаме и Стратегия за образователната интеграция на децата и учениците от етническите малцинства, приета на Консултативен съвет и утвърдена от министъра на образованието и науката.

Акцентът в нея естествено е насочен към крещящите и нетърпящите отлагане в обозримото бъдеще проблеми на ромското образование. Тя е и израз на най-необходимото за промяната в образованието на нашите деца - политическата воля. Едновременно с това Стратегията е естественото и най-правилното продължение на подетите програмни инициативи и намерения в образователната част на Рамковата програма за равнопоставено интегриране на ромите в българското общество - с ясни приоритети, цели и проблеми за разрешаване. Тя е дългосрочна и е съобразена с Десетилетието на ромското включване - 2005-2015 г.

С приемането на Стратегията МОН най-после ясно и категорично изразява своето становище, че обучението в специално построени в обособените ромски квартали училища е сегрегационна политика и тя повече не може да бъде споделяна. Гарантирането на равен достъп до качествено образование минава през процеса на десегрегация, т.е. разумното извеждане и смесване на ромските деца с връстниците им не-роми в приемни училища, които се намират извън ромските квартали. Пълноценната интеграция на ромските деца е възможна само в смесена по етнически признак среда и в това се състои същността на бъдещото интеркултурно образование у нас.

В личен план за мене самия, като служител на МОН, като педагог и като ром едновременно, приемането на Стратегията е втората сериозна победа на здравия разум и венец на личните ми усилия. Първата беше със създаването на Консултативния съвет по образованието на децата и учениците от етническите малцинства. Третата - най-важната - предстои. И тя скоро ще бъде факт с приемането на проекта на Закон за фонд "Интеграция на децата и учениците от етническите малцинства".

И от казаното дотук става ясно, че административната машина на МОН заработи. И не само че заработи, но и изработи свое ноу-хау, т.е. ще има и пари за образование... Високата конкуренция и малкото донори повишават

конкуренцията между огромния брой играчи в нестопанския сектор. Това би трябвало да означава много качествени проекти, но от друга страна тази нова ситуация значително намалява шансовете на "богоизбраните фондации" да продължават да печелят проект след проект и да си живеят на гърба на ромската неволя като царе. Едновременно с това те добре познават тенденциите на третия сектор и много добре знаят, че държавата със своите фондове вече ще си поеме основната функция не само на финансиращ, но и на регулиращ и стриктно проверяващ за злоупотреби фактор. Единственият начин за продължаване на царството според техните махленски фантазии се състои в това да имаш хора отвътре. Е, нормално е да бъда неудобен - не членувам в политическа партия, не участвам в ромска организация (т. нар. "Парламент Рома" е недоразумение), животът ми е направил твърде хлъзгав човек, а едновременно с това съм и между най-добре информирани от нашата общност. Естествено е, че тук не става въпрос за образование, квалификация, може. Става дума за онова, че ги има вече реалните условия за спиране на кранчето за махленските тарикати успешно комерсиализирали ромския проблем.

Ето защо са ударите, станали вече в последните седмици нарицателни, изразени с подли доноси, знусни клевети, вестникарски фантазии, телефонни заплахи към мен и моето семейство.

Всяко чудо за три дни..., но здравата политика по истинската интеграция на ромското население у нас не е чудо и не е за три дни, а дълъг и сложен процес, който едва сега започва и в него запазено място за мутри няма.

Йосиф НУНЕВ

от стр. 1 - ДРОМ ГРОМЕНДАР

Стратегия за осигуряване на равнопоставена интеграция на децата и учениците от етническите малцинства в образователната система

В съответствие с раздел V - Образование

на Рамковата програма за равнопоставено интегриране на ромите в българското общество, както и с политиката на Министерството на образованието и науката за оптимизация на училищната мрежа стратегията има за свои приоритети:

- десегрегация на образованието на ромските деца и интеграцията им в етнически смесени детски градини и училища;

- изграждане на мрежа от средишни училища в общините с малки и разпръснати населени места и гарантиране на качествено образование в тях.

Системата на народната просвета е призвана да формира като базисна обществена ценност уважението към правата и свободите на всеки индивид и да не допуска дискримина-

ция на никакво основание. Тя трябва да се ангажира със създаването на съвременни условия в българското училище за опознаване и разбирателство между различните етнически и верски групи, като систематично полага усилия за преодоляване на преградите и дискриминацията по етнически и верски признак.

Останалият текст на Стратегията очаквайте в следващите броеве

ПИСМА НА ЧИТАТЕЛИ

ПИСМА НА ЧИТАТЕЛИ

В Европа ще влизаме с децата си

Драга редакция,

В нашето училище четем редовно и с голям интерес вестник "Дром громендар". Четем и си мислим колко семинари, колко конференции и форуми се провеждат за интеграцията на ромите в българското общество, за правата им, за подобряване на техния бит, за повишаване на културата им.

Много фондации са съпричастни към проблемите на ромското население и най-вече - на тези на децата. Струва ми се, че има напредък, но това, според мен, е недостатъчно.

Какво можем да кажем ние - учителите, които всеки ден се сблъскваме с проблемите на децата-роми?

Според закона за народната просвета и правилника за прилагането му, училищното обучение е задължително за децата до 16-годишна възраст. На родителите, които деца посещават училище, се изплащат детски надбавки, но ги получават са-

мо онези, децата на които са редовно в клас. Отсъствията иначе водят до спиране на изплащането на детските, като по този начин се губи материалният стимул за родителите да изпращат децата си на училище. Или пък родителите ги няма - на работа са в чужбина, за един, два, три месеца. Връщат се, но вече са загубили подпомагането от държавата. Наистина, за отсъствията на децата от училище родителите могат да бъдат глобявани, но какво може да се вземе от бабите и дядовците им, които ги гледат (ако има такива)? Сами знаете в какви условия живеят те и как единствената им мисъл е с какво да нахранят детето. В същото време учители обикалят домовете на децата, водят разговори и непрекъснато слушат оплакванията на родителите, че семейството е бедно и за детето няма грехи и обувки, да не говорим за "луксове" като учебници, тетрадки, химикалки. И това се повтаря дни, месеци, години...

Наистина нещо не е наред, но едва ли вина за това имат учителите. През изминалата учебна година учениците от нашето училище се храниха без пари в стола, след като спонсори осигуриха хранителните продукти, но и това не реши проблемите.

Учителите редовно събираме пари и осигуряваме на учениците тетрадки, химикалки, моливи..., но колко може да отдели един учител от заплатата си?

Може би трябва да се помисли за строги санкции за родителите на тези деца, които не посещават редовно училище, както и за стимулиране на родителите, чиято деца идват редовно в клас и се учат добре. Пари сигурно има, но явно не се разпределят правилно и не стигат до децата. А тези деца са бъдещето на България независимо от ромския им произход. Нали и българи, и роми - заедно - ще влизаме в Европа - с децата си?!

Пенка КОЖУХАРОВА
гр. Павликени, НУ "П.Р.Славейков"